

IZDAJU UČENICI
NARODNE
OSNOVNIŠNJE
ŠKOLE

K. SUĆURAC

GOD. ...

BR. ...

P P

R R

V
i

IZBORACI

KORACI

GOD. II.

BROJ 1.

PRVI KORACI

1956-1957

PALOM BORCU

Ostavio Ti si kuću, roditelje,
i sestre i braću, ženu, sina svog;
radostan si išo u krvavi boj
za slobodu zemlje i naroda svog.

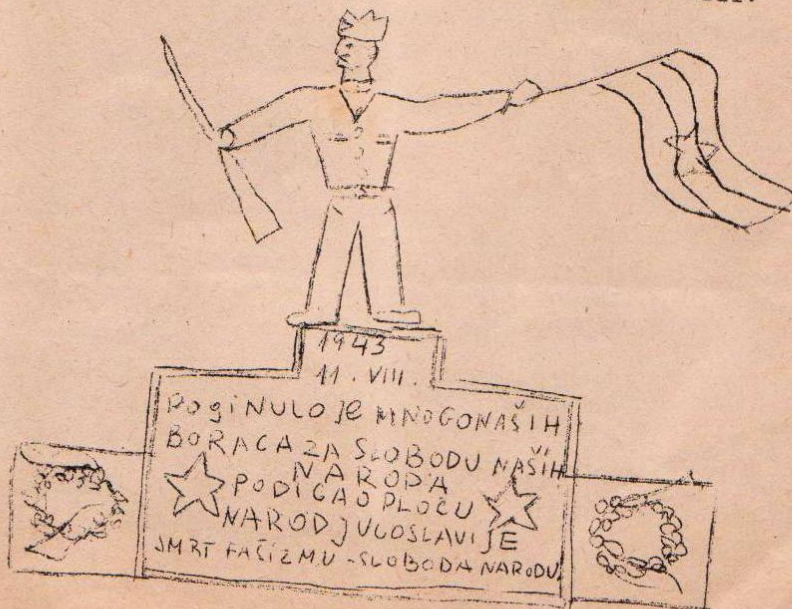
Nikada se nisi Ti bojao smrti
niti mitraljeza neprijateljske ruke.
Bez i riječi jedne pretrpio Ti si
za svoj narod teške i bezbrojne muke.

A jedne si zore poginuo hrabro,
usred svoje čete Ti si pao prvi
I naša Sloboda se je isklesala
baš iz tvojih rana i iz Tvoje krvi.

Ona teška borba već je davno prošla,
željene Slobode stigao je čas!
Ta Sloboda krasna sjeća nas na žrtve,
na sve žrtve koje dao si za nas.

Nepoznat je nama numak Tvoje groba,
teška, crna zemlja zauvijek ga krije.
Al' u našem srcu uspomena na Te
živi i nikada ugasila nije!

Anka Biankini, uč. VIII.

PUNDA RATOMIRA
VI 2

SAM U ČAMCU

Ko galeb bijeli na pučini morskoj,
moj čamčić dragi nježno se ljulja,
a ona se ljeska i lijeno giblje,
i šapće tajanstvene čari puna.

Dok tako ležim i snove snujem,
more uspavanku pjeva mi sad;
valovi mali o čamac mi tuku,
da kapljice srebrne prosnu tad.

U mislima brodim u snova mi zemlju,
u oblaku sanja što leži mi tu,
dok more divno ljepotom svojom
ispunja dječju dušu mi svu.

Ko divovi crni pogleda oštra,
što čuvaju budno to plavo more,
obrisi gora oštro se priječe
nad maglom sivom, onamo gore.

Visoko gore sunce se smije,
milujuć zracima zemaljski raj,
a pogled svoj blagi daruje moru,
ne žaleć zlato da baci na nj.

Maestral svježi lagano piri,
k obali čamčić sada će doći,
uz graju djece polako se dižem,
vratit se moram, u stvarnost poći...

Anđelko Nalis, uč. VII.a

MALA PTICA

Na dnu jarka, pokraj puta,
nađena je ptica žuta.

Ranjena je, pa cvrkuće,
ko da meni baš šapuće:

"Čuješ, prozor mi otvori!"

ANTE SOKOL, uč. V.a

STRAH

Jednog sunčanog dana otišao sam u posjete stricu, jer je bio strašno bolestan. Od mog stana do stričeva bilo je nekoliko milja. Put me je vodio kroz malu borovu šumu.

Već je pao sumrak, kad sam se vraćao kući. Dok sam prolazio kroz borovu šumicu, odjednom čujem neke korake iza sebe. Prestrašio sam se i počeo trčati iz petnih žila. Ali što sam ja brže trčao, i ono nešto iza mene trčalo je sve brže. Daha mi je nestajalo, oblio me hladni znoj. A sve priče o strašnim životinjama, zmajevima, utvarama, što sam in ikada slušao, iskrснуše u mom sjećanju.

Uto zapnem nogom o kamen i padnem na zemlju. Ono što je trčalo za mnom, bilo je sada posve blizu mene. Mislio sam, da mi je kucnuo zadnji čas. Od straha se nisam smio ustati. Samo sam nekako smogao hrabrosti da podignem glavu. Pogledao sam: nekoliko koraka od mene stajao je magarac moga strica. Naš stari magarac!

Julijo Jerkunica, uč.V.b

BERBA

Berba je počela,
grožđe je sazrelo,
poljem skaču djeca,
nitro i veselo.

Svi su uprljani
od slatkoga grožđa;
to su - misli netko -
dimnjačari možda.

A kad se završi
to veselje drago,
crnit će se vino
kao crno blago.

Tonka Bakotin, uč.III.b

NAŠA JESEN

Dani postaju kraći, a noći duže. U našim krajevima jesen je vrlo kišovita. Jesenski radovi su raznoliki: zemlja se ore, siju se žitarice; sakuplja se dozrelo voće: grožđe, jabuke, kruške, baje i masline; suše se smokve. Obavljaju se i radovi oko prerade grožđa u vino i maslina u ulje.

Prerađivanje maslina traje prema urodu. Ove godine će u pojedinim primorskim mjestima biti dobar urod, pa će i radovi duže trajati.

Najprije masline treba obrati sa stabala i sakupiti već otpale plodove. Pri tom poslu pomažemo i mi djeca. Veselje nam je sudjelovati u tim radovima, koje redovito prate šale i pjesme.

Sakupljeni plodovi odleže neko vrijeme u sudovima pripremljenim za masline. Zatim se masline melju u posebnim kamenim mlinovima. Tako nastane gusta kaša, koja se uspe u vrećice ispletene od konopa. Vrećice se naslažu u hidraulični tijesak i polijevaju vrućom vodom. Iz tijeska teče ulje pomiješano s vodom u velike kade. Budući da je ulje lakše od vode, diže se na površinu, odakle se skuplja u mjerice. Ostatak smrvljenih maslina iz vrećica služi kao hrana za svinje.

U jeseni se sije i poneko povrće, kao na primjer bob i gran. Priroda se mijenja: otpada lišće sa drveća i cvijeća je manje. Lastavice odlaze u toplije krajeve. Pčele se zavlače u svoje košnice. Neke šumske životinje spremaju se na zimski san.

I školska godina je počela, a s njom i dani našeg učenja.

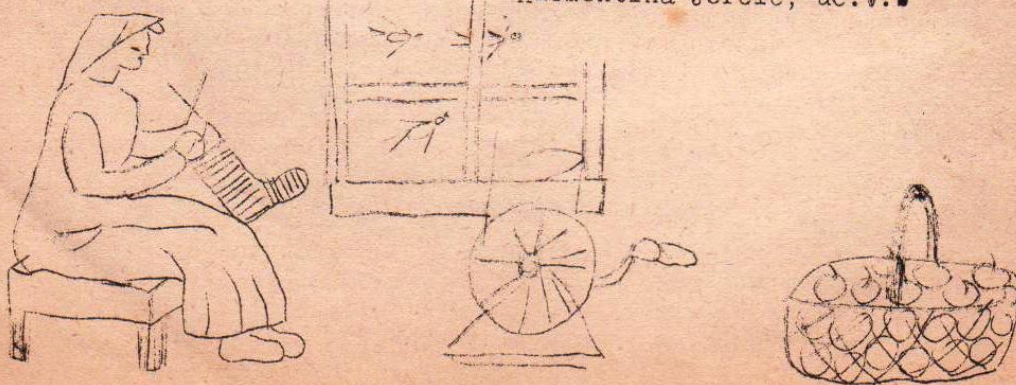
Mirjana Kapov, uč.V.a

JESEN

Došla je hladna jesen,
sve laste na jug lete.
Sunce već slabije grije,
topla se odjeća plete.

Dani postaju kraći,
ko da nekuda jure.
Škola je davno počela,
đaci se u školu žure.

Klementina Jerčić, uč.V.b

ZATRPANA KOZA

Prošle zime u našem selu padao je snijeg. Ja sam se radovala snijegu, jer sam se sa svojim drugaricama grudala. Cijeli dan sam bila vani. Malo podalje od kuće, u susjednom polju, moja rodica i ja napravile smo snjegovića, a dječaci su dolazili i tukli su nas grudama. Ja sam se mnogo radovala, jer ovako veliki snijeg u svom životu nijesam viđjela.

Rano popodne je zanoćilo. Teški oblaci puni novoga snijega spustili su se nisko nad kuće. Te večeri smo rano legli u krevet.

Drugo jutro probudili su me glasovi i vika ljudi. Brzo sam ustala i jako sam se iznenadila. Snijega je kroz noć napadalo vrlo mnogo. Plotovi, kućice, staje, sve je bilo zatrpano snijegom. Izašla sam na kućna vrata i ugledala kako ljudi lopatama odgrću snijeg sa staje.

"Koža", vrisnuh, "šta je s mojom kozom?"

"U staji je," odgovori mi netko.

Uginut će - pomislim, a suze me zapekoše u očima, u grlu. Moju kozu, koju mnogo volim, zatrpaio je snijeg. Bila sam strašno žalosna i samo sam gledala, kada će se otvoriti vrata staje.

Vrata su se oslobodila od snijega. Poletjela sam u staju i zagrlila svoju kozicu. Ona je radosno meketala i naslanjala se uza me.

Bila sam sretna da se kozi ništa nije dogodilo. Ali snijegu se više nisam mogla veseliti. Ni snijegu ni snjegoviću.

Vinka Dubravčić, uč.VI.b

ZVIJEZDA

Zvijezdice jasna,
kako si krasna!
Ja gledam tebe,
i vedro nebo
i tiho more...
A tamo daleko
visoke gore.

Željka Matijaš, uč.III.a

SVRŠETAK LJETA

Svršilo je ljeto.
kupanje nam presta;
počela je škola,
plandovanje nesta.

Škola nam je potrebna,
za život nas sprema;
sada valja učiti,
a igranja nema.

Desanka Dražin, uč.V.b

POVRATAK

Sunčese spuštalo k zapadu, osvjetljavajući more i kućice uz obalu, dok su njegovi krvavi zraci i ovaj put u moru poprimali onaj svoj čudan i čaroban izgled. I kuće se kupahu u oslabljenom blještavilu zapadajućeg sunca, dobivajući neku svečaniju i veličanstveniju sliku.

Između onih stisnutih kuća i kućica naročito se svojom tišinom ističe skromna kućica uz samu obalu mora, a pred njom sjedi starija žena, zamišljeno upirući oči prema cesti. Svaki čas se malo trgne, i po svemu tome čini se, da nekoga očekuje.

Prema selu se u isto vrijeme približavala mlada djevojka, sva prašnjava i umorna, s kovčegom i torbicom u ruci. Svaki je čas zastajkivala, slušajući mukanje krava, koje su se vraćale s paše, a miris mora osvježavao je njezino mlado lice, dajući joj neku čudnu snagu i upornost.

Nije mnogo potrajalo, i ona se našla na domaku sela, sva drhćući od miline i radosti. Potrčala je prema kući, pred kojom je sjedila starica, dok joj je srce žestoko udaralo, a suze navirale na oči... Bio je to čas susreta, koji će joj se zauvijek usjeći u njezino tino i osjetljivo biće... Malo je zastala, a zatim potrči prema starici. Starica je opazi i digne se sva blijeda. Zateturala je i pala djevojski oko vrata.

"Bako!" uskliknula je djevojka i počela plakati.

Kad se starica malo umirila, odmakla je nježno unuku:

"Koliko si narasla, Višnjo! Dođi ovamo, sigurno si umorna."

Tada je odvede u kuću.

"Vidiš, ništa se nije promijenilo, otkad si otišla. Znaš, kad sam primila ono pismo, u kome mi javljaš da ćeš doći, nisam znala noću li plakati ili se smijati. Očekivala sam te svaki dan. Živjela sam u stranu, da ti se šta ne dogodi na putu... Ali sad je sve dobro, kad si kod mene," reče starica i ponovno je zagrlila.

"Samo da je sa mnom došla i moja pokojna mama... i tata...", šapne Višnja.

"Jadna moja kćerka, jadni tvoj otac... Ali ne, ne govorimo o tome," prekine starica, kad je opazila suze u Višnjinim očima.

Baka odlučno obriše suze i povede unuku po maloj kućici. Višnja je sve razgledavala i s ganućem je prepoznavala sve u kući. Tako su stigle u malu sobicu, koja se sva bijelila, a prozor joj je gledao na more. Višnja se naslonila na prozor i zadivljeno je promatrala mjesec, kao da ga prvi put vidi, mjesec koji je osvjetljavao more. U daljini su se ocrtavali tamni obrisi otoka. More je tino šumilo, a iz daljine se čuo pjevslavuja.

"Kako je lijepo," šapnu Višnja samoj sebi i utonu u misli.

Baka je neprimjetno otišla iz sobe, jer je znala, da Višnja mora sada ostati malo sama, da nađe snage za početak novog života.

A na Višnju su navalile misli, sjećanja, uspomene. Sve što je prošlo, sve je u njoj silovito uživjelo u tišini one male sobice, u svijetlu mjeseca, pred sigurnošću i zaklona dobre bakine kućice:

- ... Višnja je bila mala, mala curica... spavala je s tatom i mamom u ovoj istoj sobici, a preko, u onoj drugoj, spavali su djed i baka... Odjednom se djed razbolio... dugo je ležao, a onda je došla

■■■■■

rt. Žalost je ispunila malu kućicu, ali Višnja onda još nije razu-
 elala da se djed više nikada ne će vratiti, i da postoje suze koje su
 ugačije nego dječje suze...

... Brzo, brzo zatim počelo je ono teško, što se tako neiz-
 oživivo nizalo jedno za drugim i više nije prestajalo: tata je izgu-
 o zaposlenje u obližnjoj tvornici. Tražio je rada, ali ga nije mo-
 o naći... Poslije mučnih dugih dogovaranja, roditelji su odlučili o-
 lći u Rijeku.

... Mislili su, da će tamo biti lakše...

... Koliko suza, koliko suza! Baka je ostala sama. Višnjini
 oditelji su se nadali da će se uskoro vratiti, a ipak sve je bilo
 ilno žalosno...

... U Rijeci su se nastanili u potkrovlju jedne male kuće.
 išnja nije voljela potkrovlje, i uvijek je čeznula za bakinom bje-
 om sobom. Tata se zaposlio u jednoj tvornici. Prošle su tako tri go-
 ine, dosta mirne, ali nikad više onako vesele kao djetinjstvo kod ba-
 e...

... Jednog dana požar je zahvatio tvornicu. Sva je izgorila
 .. bilo je mrtvih i ranjenih. Tata je prevezen u bolnicu... tamo se
 orio sa smrću... Mama je tražila da je puste k njemu, plakala je sva
 očajna. Ali kad je ušla u bolnicu, tata je već ležao mrtav, pokriven
 preko lica bijelom plantom...

... Kad se mama vratila kući, Višnja je znala da se dogodilo
 nešto strašno, nešto nesavatljivo i najstrašnije. Htjela je pitati ma-
 mu, htjela je čuti mamine riječi, mamin glas, ali mama je samo nepo-
 nično sjedila na rubu kreveta i čudno, neprirodno, ukočeno zurila pre-
 da se...

... Višnja je otvorila usta da nešto reče, ali neobjašnjivi
 stran stegao joj je grlo, činilo joj se, da je sve oko njepastalo dru-
 gačije, nepoznato, opasno. Jest, opet se nešto dogodilo; Višnja dodir-
 nu majčinu ruku, a mama se lagano sruši na krevet:

... m r t v a ! ...

- - -

Škripanje vrata prenu Višnju iz misli. Jedan mali oblacić
 zastro je mjesec. Bakina stara nrapava ruka milovala je Višnjino lice.
 To dobro i drago milovanje, odnosilo je polako bolna sjećanja.

"Ne smiješ više misliti na prošle dane."

To je rekla baka i nježno, ali odlučno otrgne Višnju od pro-
 zora, vodeći je u kuninju. Višnja baci još jedan pogled na more, koje
 je opet osvijetlio mjesec, i pođe za staricom. Znala je, da je dobila
 snagu za početak jednog novog života.

Ivanka Savin, uč.VIII.

MOJA BRIGA

Citala sam mnogo priča,
mного lijepih dječjih knjiga.
Kad bi stigla zima ciča,
to je bila prva briga.

Sada čitam - ali manje
onih lijepih dječjih knjiga.
Nego čitam - stičem znanje,
to je sada nova briga.

Preko ljeta i praznika
vraćaju se slatke brige:
imam stare poznanike,
imam dragih priča knjige.

Al' za školu učit, čitat,
to baš nisu slatke brige;
zato skačem od veselja
kad nabavim priča knjige.

Tatjana Kovač, uč.V.a

MRAVLJA ZIMNICA

Nakon posla punog teške muke
mravlja ženka prekrstila ruke,
po smočnici zadovoljno gleda,
svojem mužu sretna pripovijeda:
"Radili smo, ne ću da se avalim,
ali truda našega ne žalim;
smočnica nam prepuna je hrane,
slobodno sad zima neka bane!
Imam slatko od mirisnih ruža,
nadjevene rogove od puža,
kiseljene glavice od žira,
usoljena krila od leptira,
slanine i sušena rebarca
od mušice i tustog komarca,
od guštera jaja posve svježa,
čačkalice - bodljike od ježa,
od ušenca malog sirac masni -
svi ručkovi naši bit ćeslasni!"

Neda Vrdoljak, uč.VII.a

JESEN I LASTE

Jesen je došla,
lišće se žuti,
stabla ostaju gola.
Tužna su stabla
i kiša plače
i nebo je sivo od bola.

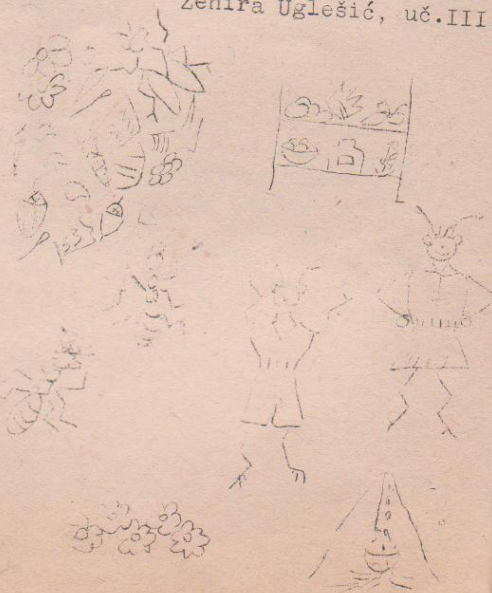
A kada novo
proljeće dođe,
lasta će vratit se k nam.
Gnijezdo pod strehom
njeno je čeka -
njezin najdraži stan.

Tihomir Vulas, uč.IV.

NAPUŠTENO GNIJEZDO

Iznad mojih vratiju lastavice su sa-
vile gnijezdo. Ljeti sam slušala ve-
selo cvrkutanje. Lastavica je često
dolazila i donosila hranu svojim mla-
dima. Male laste su narasle. Došla
je jesen, lastavice su odletjele u
toplije krajeve. Ostalo je napušteno
gnijezdo.

Zenira Uglešić, uč.III.a

UKRADENA DJECA

Dogodilo se to prije šest godina. Bio sam još malo dijete, ali onaj događaj ostao mi je duboko u sjećanju. Tada smo stanovali u Sarajevu. Jednog dana igrao sam se s mojim prijateljima u dvorištu pokraj kuće. Bili smo veseli. Najednom se k nama približio neki čovjek. Bio je nizak i mrka lica. Zapitao nas je gdje je željeznička stanica. Moji prijatelji su mu tumačili gdje se nalazi željeznička stanica. Ali on nikako nije mogao razumjeti, jer nije poznao Sarajevo. Zato odjednom predloži:

"Neka jedan od vas dođe sa mnom, pa će se odmah vratiti."
Pošli su Milan i Cico.. Zvali su i mene, ali ja nisam htio.

Već je skoro zapao mrak, ali se oni nisu vraćali. Njihove majke, a i cijelo susjedstvo brinulo se gdje su. Ja sam im rekao, da su pošli s nekim čovjekom na željezničku stanicu. Majke su se uputile onamo.

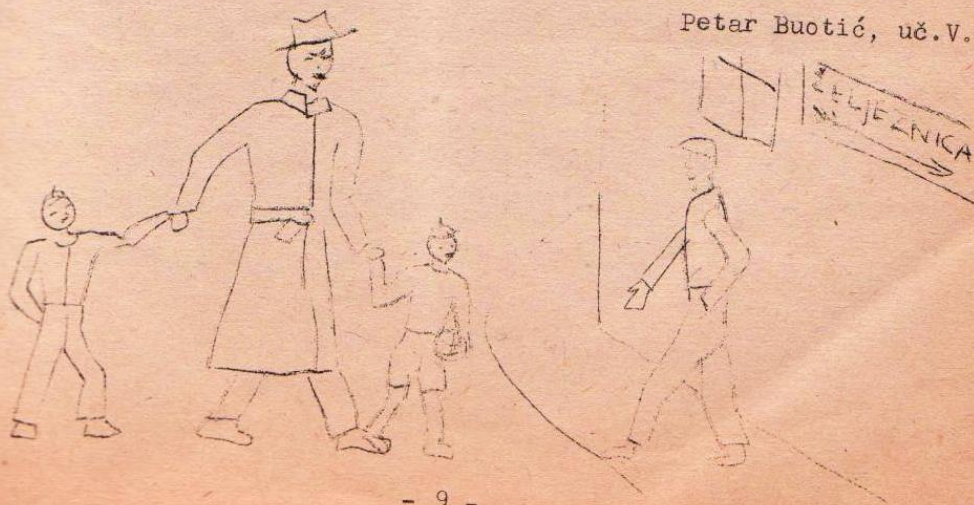
Zaplakane su išle ulicama i tražile svoju djecu. Neki milicioner im reče, da je vidio čovjeka, koji je vodio za ruku dvoje zaplakane djece; djeca su se otimala iz njegovih ruku, ali on bi ih tada udario. Majke su još brže pošle na stanicu. Uzbudili su se svi službenici željeznice. Jedan od njih reče, da je vidio nekog čovjeka s ~~dvije~~ dvoje djece, koji se izgubio među vagonima. Zaista, pregledali su sve vagone, i u jednome pronađoše djecu. To je bio neki stari vagon za stoku.

Djeca su plakala svezanih ruku i nogu. Bila su posve modra od udaraca.

Kad su majke ugledale svoju djecu, bile su izvan sebe od straha i od sreće. Svaka je zagrlila svog sina i nisu ih mogle pustiti iz zagrljaja. A djeca su se izbezumljeno uhvatila svojih majki - nisu mogle ni govoriti od pretrpljenih muka.

Onog čovjeka nije bilo. Majke su uzele djecu i povele ih kući. Čovjeka su kasnije uhvatili organi vlasti. Ali što je s njime svršilo, ne znam. A ne znam ni zašto je ukrao djecu. Ali ja nikada neću zaboraviti, kako su izudarani, zaplakani i prestrašeni bili moji prijatelji. Još dugo poslije tog događaja često sam sanjao o ružnom malom čovjeku, i u snu sam vikao i dozivao mamu.

Petar Buotić, uč.V.b

ZAGREBAČKI VELESAJAM

Kao svake godine, tako se i ove jeseni održao Zagrebački međunarodni velesajam, na kojem su učestvovali mnogi naši i strani izlagači. Raniji prostor Velesajma bio je ove godine pretijesan zbog velikog broja izlagača i robe, koju je trebalo izložiti. Zato se prostor proširio novim paviljonima.

Tako smo ove godine na Zagrebačkom velesajmu mogli vidjeti: kineski paviljon, indijski, ruski, zapadno-njemački, istočno-njemački, rumunjski, bugarski, grčki, francuski, engleski, američki itd. Ukupno je bilo zastupljeno 26 zemalja. Naročito se isticao kineski paviljon, koji je imao svod obložen zlatnim ukrasima i slovima. Za dekoraciju paviljona utrošena je 25 kilograma zlata. Zanimljivo je bilo vidjeti kineske narodne vezove, svilu i porculan.

Predmeti, koji su izloženi na Velesajmu, odrazili su dostignuća naše i strane savremene industrije i tehnike.

U domaćim paviljonima izložene su bile razne naše sirovine i artikli svih područja naše proizvodnje. Pored aparata za dnevne potrebe, bili su izloženi predmeti kućne radinosti, koji su nas iznenađivali svojom ljepotom i preciznošću izradbe. Među domaćim izloženim predmetima posebno mjesto su zauzimali mnogobrojni proizvodi naših tvornica.

Ovaj Zagrebački velesajam pokazao je svim našim i stranim posjetiocima velika dostignuća naše socijalističke izgradnje.

Milan Martinac, uč. VIII.

BERBA

U mjesecu rujnu počinje berba grožđa. I roditelji i djeca vesele se ovim radovima u polju.

Ujutro rano odlazimo u polje. Na kola natovarimo sve stvari potrebne za berbu: košare, slamnate prostirače za grožđe, mješine, kade itd.

Kada dođemo u vinograd, svi se rado prihvaćamo posla. Smijemo se i veselimo. Često znamo i zapjevati, jer u ovom poslu ne osjećamo većeg umora.

Grožđe se gnježi tako, da netko bos gazi po grožđu u kadi. Zatim se zgnječeno grožđe u mješinama nosi kući. Tu u konobi mast se stavlja u badanj, to jest u posebnu veliku bačvu bez poklopca. Mošt vrije nekoliko dana, a zatim iscijedimo vino. Ostatak grožđa nosimo u turanj - tijesak, da bismo iscijedili što više vina.

Vino se zatim pretoči u bačve, a krajem mjeseca studenoga opet se pretoči i odstrani vinski talog.

Tako je nastalo mlado vino, koje je sada ukusno i dobro

Ivo Britvić, uč. V.b

U BOLNICI

Jednog ljeta izrastao mi je na glavi veliki čir. Bolio me, ali ne mnogo. Jednog dana, kad sam se na plaži kupao, čir mi se u moru probio. Možda se probio zato, što ga je more nagrizzlo. Tada mi je izišlo mnogo krvi. Odman tu na plaži priskočio mi je liječnik, koji je bio na ljetovanju kod moje tetke. On mi je zaustavio krv i autom me odveo kod drugog liječnika, a odatle u bolnicu.

To mi je bio prvi put, da sam u bolnici, pa sam ostao teška srca. Liječnici su ustanovili, da imam tumor. Bila je potrebna hitna operacija. Strašno sam se bojao operacije. Ali liječnici su me operirali tako, da ništa nisam osjetio. U bolnici sam ostao više dana. Bilo mi je teško među stranim nepoznatim ljudima. Svaki drugi dan išao sam na previjanje, a to je boljelo. Svaki dan postajao sam tužniji. Želio sam svoje roditelje, svoju kuću i svoje selo. Drugi bolesnici i bolničarke su me tješili, ali ja sam svakako ntio kući. Kada je došao čas odlaska, bio sam jako sretan. Poslije dva mjeseca ozdravio sam posve. Nikada više nisam bio u bolnici.

Joško Pavlov, uč.V.a

SRETNJA NESREĆA

Mnogo sam volio svoje golubove. Hranio sam ih, pazio na njih, bavao ih od zime. Jednom, dok sam ih hranio, moj najdraži golub odletio na susjedni krov. Ja sam se uspeo na krov i počeo loviti goluba. Ali on poleti na električni vod. Spustio sam se do njega i oprezno dotaknuo jednom rukom žicu. Nije me stresla struja. Zato se uhvatim za žicu i drugom rukom. Ali u istom času jaka struja potrese me svega, da sam se nesvijestio.

Posljednje čega se sjećam, bio je veliki strah da umirem. Kasnije sam se probudio u krevetu, imao sam spržene dlanove. Svejedno, glavno je bilo što sam živ. Otvarao sam i zatvarao oči, da se uvjerim da sam zbilja živ.

Od tada nisam više dirao električne žice, a golubove sam postavio svom prijatelju.

Jerko Bakotin, uč.V.a

